

KOMISJONI MÄÄRUS (EÜ) nr 1164/2009,**27. november 2009,**

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1126/2008 (millega võetakse vastu teatavad rahvusvahelised raamatupidamisstandardid vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1606/2002) seoses rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee tõlgendusega IFRIC 18

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrust (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 3 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni määrusega (EÜ) nr 1126/2008 ⁽²⁾ on vastu võetud teatavad 15. oktoobri 2008. aasta seisuga kehtinud rahvusvahelised standardid ja tõlgendused.
- (2) Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite tõlgendamise komitee (*International Financial Reporting Interpretations Committee – IFRIC*) avaldas 29. jaanuaril 2009 tõlgenduse IFRIC 18 „Varade üleandmised klientide poolt” (edaspidi „IFRIC 18”). IFRIC 18 on tõlgendus, milles antakse selgitusi ja juhiseid, kuidas käsitleda raamatupidamises materiaalse põhivara objektide ülekandmist klientidelt või sularaha saamist materiaalse põhivara objektide omandamiseks või ehitamiseks.
- (3) Konsulteerimisel kinnitas Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (*European Financial Reporting Advisory Group – EFRAG*) tehniliste ekspertide rühm, et tõlgendus IFRIC 18 vastab vastuvõtmiseks vajalikele tehnilistele kriteeriumidele, mis on sätestatud määruse (EÜ) nr 1606/2002 artikli 3 lõikes 2. Kooskõlas komisjoni 14. juuli 2006. aasta otsusega 2006/505/EÜ, millega luuakse standardialaste nõuannete järelevalverühm, kes nõustab komisjoni Euroopa finantsaruandluse nõuanderühma (EFRAG) arvamuste objektiivsuse ja erapooletuse hindamisel, ⁽³⁾ võttis standardialaste nõuannete järelevalverühm arvesse EFRAGi arvamust heakskiidu kohta ja

teavitas komisjoni, et see on tasakaalustatud ja objektiivne.

- (4) Tõlgenduse IFRIC 18 vastuvõtmine tähendab omakorda muudatuste tegemist rahvusvahelises finantsaruandlusstandardis IFRS 1, et hõlbustada rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordset vastuvõtmist.
- (5) Seepärast tuleks määrust (EÜ) nr 1126/2008 vastavalt muuta.
- (6) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas raamatupidamise regulatiivkomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1126/2008 lisa muudetakse järgmiselt.

1. Rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee tõlgendus IFRIC 18 „Varade üleandmised klientide poolt” lisatakse vastavalt käesoleva määruse lisale.
2. Rahvusvahelist finantsaruandlusstandardit IFRS 1 muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Kõik äriühingud rakendavad tõlgendust IFRIC 18 ja IFRS 1 muudatusi, nagu on sätestatud käesoleva määruse lisas, hiljemalt alates oma esimese pärast 31. oktoobrit 2009 algava majandus-aasta alguskuupäevast.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 27. november 2009

Komisjoni nimel

komisjoni liige

Charlie MCCREEVY

⁽¹⁾ EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1.⁽²⁾ ELT L 320, 29.11.2008, lk 1.⁽³⁾ ELT L 199, 21.7.2006, lk 33.

LISA

RAHVUSVAHELISED RAAMATUPIDAMISSTANDARDID

IFRIC 18	Tõlgendus IFRIC 18 „Varade üleandmised klientide poolt”
----------	---

„Paljundamine on lubatud Euroopa Majanduspiirkonnas. Väljaspool EMPd on kõik olemasolevad õigused kaitstud, v.a õigus paljundada isiklikuks kasutamiseks või muul õiguspärasel otstarbel. Lisateavet on võimalik saada IASB veebilehelt www.iasb.org”

TÖLGENDUS IFRIC 18**Varade üleandmised klientide poolt**

VIITED

- *Finantsaruannete koostamise ja esitamise raamistik*
- IFRS 1 *Rahvusvaheliste finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt* (parandatud 2008)
- IAS 8 *Arvestusmeetodid, arvestushinnangute muutused ja vead*
- IAS 16 *Materiaalsed põhivarad*
- IAS 18 *Müügitulu*
- IAS 20 *Valitsusepoolse sihtfinantseerimise arvestamine ja valitsusepoolse abi avalikustamine*
- IFRIC 12 *Teenuste kontsessioonikokkulepped*

TAUST

- 1 (Majandus)üksus võib kommunaalsektoris saada oma klientidelt materiaalse põhivara objekte, mida tuleb kasutada nende klientide ühendamiseks võrguga ja neile püsiva juurdepääsu võimaldamiseks sellistele kaupadele nagu elekter, maagaas või vesi. Alternatiivselt võib (majandus)üksus saada klientidelt raha selliste materiaalse põhivara objektide omandamise või ehitamise eest. Tavaliselt nõutakse klientidelt lisatasu tasumist, mis baseerub soetatud kaupade või teenuste kasutamisel.
- 2 Varade üleandmised klientide poolt võivad lisaks kommunaalsektorile toimuda ka teistes sektorites. Näiteks võib infotehnoloogilisi funktsioone sisseostev (majandus)üksus anda oma materiaalse põhivara objektid üle sisseostetava teenuse pakkujale.
- 3 Mõnedel juhtudel ei pruugi vara üleandjaks olla (majandus)üksus, kes saab lõpuks püsiva juurdepääsu pakutavatele kaupadele või teenustele ja kes on nende kaupade või teenuste saaja. Kuid mugavuse huvides viidatakse käesolevas tõlgenduses vara üleandvale (majandus)üksusele kui kliendile.

RAKENDUSALA

- 4 Käesolevat tõlgendust rakendatakse materiaalse põhivara objektide üleandmist arvestamisel klientidelt selliseid üleandmisi saavates (majandus)üksustes.
- 5 Käesoleva tõlgenduse rakenduslasse kuuluvad lepingud on sellised lepingud, mille alusel saab (majandus)üksus kliendilt materiaalse põhivara objekti, mida (majandus)üksus peab seejärel kasutama kliendi ühendamiseks võrguga või kliendile pakutavatele kaupadele või teenustele püsiva juurdepääsu võimaldamiseks, või tegema mõlemat.
- 6 Käesolev tõlgendus kehtib samuti lepingute suhtes, mille alusel saab (majandus)üksus kliendilt raha, kui seda rahasummat tohib kasutada ainult materiaalse põhivara objekti ehitamiseks või omandamiseks ja (majandus)üksus peab seejärel seda materiaalse põhivara objekti kasutama kas kliendi ühendamiseks võrguga või kliendile pakutavatele kaupadele või teenustele püsiva juurdepääsu võimaldamiseks, või tegema mõlemat.
- 7 Käesolev tõlgendus ei kehti lepingute suhtes, mille alusel on üleandmine kas valitsusepoolne sihtfinantseerimine vastavalt IAS 20 määratlusele või infrastruktuur, mida kasutatakse IFRIC 12 rakenduslasse kuuluva teenuse kontsessioonikokkuleppe puhul.

KÜSIMUSED

- 8 Käesolevas tõlgenduses käsitletakse järgmisi küsimusi:
  - a) Kas esineb vastavus vara mõistele?
  - b) Juhul, kui esineb vastavus vara mõistele, kuidas peaks üleantud materiaalse põhivara objekti mõõtma esmasel kajastamisel?

- c) Juhul, kui materiaalse põhivara objekti mõõdetakse õiglasel väärtuses esmasel kajastamisel, kuidas tuleks tekkinud krediiti arvestada?
- d) Kuidas peaks (majandus)üksus oma kliendilt saadud raha ülekannet arvestama?

KONSENSUS

Kas esineb vastavus vara mõistele?

- 9 Kui (majandus)üksus saab kliendilt üleantud materiaalse põhivara objekti, hindab ta, kas üleantud objekt vastab *Raamistikus* esitatud vara mõistele. *Raamistiku* paragrahvi 49 punktis a sätestatakse, et „vara on ressurss, mida (majandus)üksus kontrollib minevikusündmuste tulemusena ja millest (majandus)üksus saab tulevast majanduslikku kasu.” Enamikel juhtudel tekib (majandus)üksusel omandiõigus üleantud materiaalse põhivara objektile. Kuid omandiõigus ei ole vara olemasolu üle otsustamiseks oluline. Seega, kui klient säilitab kontrolli üleantud vara üle, ei esine vaatamata omandiõiguse üleandmisele vastavust vara mõistele.
- 10 Vara kontrolliv (majandus)üksus võib tavaliselt varaga toimida oma äranägemise järgi. (Majandus)üksus võib näiteks selle vara vahetada teiste varade vastu, kasutada seda kaupade või teenuste loomiseks, küsida teistelt selle kasutamise eest hinda, kasutada seda kohustiste arveldamiseks, hoida seda või jagada omanikele. (Majandus)üksus, kellele antakse kliendi poolt üle materiaalse põhivara objekt, arvestab kõiki olulisi fakte ja asjaolusid üleantud objekti üle kontrolli hindamisel. Näiteks, vaatamata sellele, et (majandus)üksus peab üleantud materiaalse põhivara objekti kasutama ühe või mitme teenuse pakkumiseks kliendile, võib ta otsustada seda, kuidas üleantud materiaalse põhivara objekti kasutada ja hooldada, ning millal see välja vahetada. Sellisel juhul järeltab (majandus)üksus tavaliselt, et ta kontrollib üleantud materiaalse põhivara objekti.

Kuidas peaks üleantud materiaalse põhivara objekti mõõtma esmasel kajastamisel?

- 11 Kui (majandus)üksus järeltab, et esineb vastavus vara mõistele, kajastab ta üleantud vara materiaalse põhivara objektina kooskõlas IAS 16 paragrahviga 7 ja mõõdab selle soetusmaksumust esmasel kajastamisel õiglasel väärtuses kooskõlas nimetatud standardi paragrahviga 24.

Kuidas tuleks krediiti arvestada?

- 12 Järgnev arutelu eeldab, et materiaalse põhivara objekti vastuvõttev (majandus)üksus on otsustanud, et üleantud objekti tuleks kajastada ja mõõta kooskõlas paragrahvidega 9-11.
- 13 IAS 18 paragrahvis 12 sätestatakse, et „Kaupade müümist või teenuste osutamist vahetusena teistsuguste kaupade või teenuste vastu loetakse müügitulu loovaks tehinguks.” Vastavalt käesoleva tõlgenduse rakenduslause kuuluvate lepingute tingimustele oleks materiaalse põhivara objekti üleandmine vahetus teistsuguste kaupade või teenuste vastu. Järelikult kajastab (majandus)üksus müügitulu kooskõlas IAS 18-ga.

Eraldi tuvastatavate teenuste kindlakstegemine

- 14 (Majandus)üksus võib nõustuda ühe või enama teenuse osutamisega, vahetades need üleantud materiaalse põhivara objekti vastu, nagu näiteks ühendades kliendi võrguga, võimaldades kliendile püsiva juurdepääsu kaupadele või teenustele, või teha mõlemat. IAS 18 paragrahvi 13 kohaselt teeb (majandus)üksus kindlaks lepingus sisalduvad eraldi tuvastatavad teenused.
- 15 Tunnused, mis viitavad kliendi võrguga ühendamisele kui eraldi tuvastatavale teenusele, hõlmavad alljärgnevat:
- a) teenusega liitumist pakutakse kliendile ja see kujutab endast kliendi jaoks eraldiseisvat väärtust;
- b) teenusega liitumise õiglast väärtust saab usaldusväärselt mõõta.
- 16 Tunnuseks, mis viitab sellele, et klientidele kaupadele või teenustele püsiva juurdepääsu võimaldamine on eraldi tuvastatav teenus, on see, et üleandmist sooritav klient saab tulevikus püsiva juurdepääsu, kaubad või teenused, või mõlemad madalama hinna eest, mida nõutaks ilma materiaalse põhivara objekti üleandmiseta.
- 17 Vastupidiselt, tunnus, mis viitab sellele, et kohustus võimaldada kliendile püsiva juurdepääsu kaupadele või teenustele, mis tuleneb pigem (majandus)üksuse tegevusloa või muu määruse tingimustest, kui lepingust, mis on seotud materiaalse põhivara objekti üleandmisega, on see, et üleandmist sooritavad kliendid maksavad püsiva juurdepääsu või kaupade või teenuste, või mõlema eest ühesugust hinda.

Müügitulu kajastamine

- 18 Juhul, kui tehakse kindlaks ainult üks teenus, kajastab (majandus)üksus müügitulu teenuse osutamise järgselt kooskõlas IAS 18 paragrahviga 20.
- 19 Kui tehakse kindlaks enam kui üks eraldi tuvastatav teenus, nõutakse IAS 18 paragrahvis 13, et lepingu eest saadud või saadaoleva brutotasu õiglane väärtus tuleb jagada igale teenusele ja seejärel rakendatakse IAS 18 kajastamiskriteeriumeid iga teenuse suhtes.
- 20 Juhul, kui püsiteenus tehakse kindlaks lepingu osana, siis määratakse kindlaks periood, mille jooksul kajastatakse sellelt teenuselt saadavat müügitulu, tavaliselt kliendiga sõlmitud lepingu tingimustes. Kui lepingus ei määratleta ajaperioodi, kajastatakse müügitulu perioodi jooksul, mis ei ole pikem, kui püsiteenuse osutamiseks kasutatava üleantud vara kasulik eluiga.

Kuidas peaks (majandus)üksus arvestama oma kliendilt saadud raha ülekannet?

- 21 Kui (majandus)üksusele kantakse kliendilt üle raha, hindab ta seda, kas leping kuulub käesoleva tõlgenduse rakendusallasse kooskõlas paragrahviga 6. Juhul, kui see on nii, hindab (majandus)üksus, kas ehitatud või omandatud materiaalse põhivara objekt vastab vara mõistele kooskõlas paragrahvidega 9 ja 10. Kui esineb vastavus vara mõistele, kajastab (majandus)üksus materiaalse põhivara objekti kooskõlas IAS 16-ga ja kajastab müügitulu kliendilt saadud rahasummas kooskõlas paragrahvidega 13–20.

JÕUSTUMISKUUPÄEV JA ÜLEMINEK

- 22 (Majandus)üksus rakendab käesolevat tõlgendust tagasiulatuvalt klientidelt 1. juulil 2009 või hiljem saadud varade üleandmiste suhtes. Varasem rakendamine on lubatud tingimusel, et tõlgenduse rakendamisele eelnevate üleandmiste suhtes vajalikud hinnangud ja informatsioon saadi selliste üleandmiste hetkel. (Majandus)üksus avalikustab kuupäeva, millest alates tõlgendust rakendati.

Lisa

IFRS 1

Finantsaruandlusstandardite esmakordne kasutuselevõtt (parandatud 2008) muudatus

A1 Lisas D muudetakse paragrahv D1 järgmiselt.

„D1 (Majandus)üksus võib valida ühe alljärgnevast erandist:

- a) aktsiapõhised maksetehingud (paragrahvid D2 ja D3);
- m) finantsvarad või immateriaalsed varad, mille üle peetakse arvestust kooskõlas IFRIC 12-ga *Teenuste kontsessioonikokkulepped* (paragrahv D22);
- n) laenukasutuse kulutused (paragrahv D23); ja
- o) varade üleandmised klientide poolt (paragrahv D24).”

A2 Paragrahvi D23 järele lisatakse pealkiri ja paragrahv D24.

„*Varade üleandmised klientide poolt*

D24 Esmakordne kasutuselevõtja võib rakendada IFRIC 18 *Varade üleandmised klientide poolt* paragrahvis 22 sätestatud üleminekusätteid. Nimetatud paragrahvis tõlgendatakse jõustumiskuupäeva kui 1. juulit 2009 või IFRS-idele ülemineku kuupäeva, olenevalt sellest, kumb on hilisem. Lisaks võib esmakordne kasutuselevõtja määratleda mis tahes kuupäeva enne IFRS-idele ülemineku kuupäeva ja rakendada IFRIC 18 kõikide klientidelt saadud varade üleandmistele suhtes nimetatud kuupäeval või selle järgselt.”
